GIG CYMRU NHS WALES | Perfformiad a Gwella Performance and Improvement

sands

Llwybr cenedlaethol ar gyfer gofal mewn profedigaeth

Llwybr Terfynu Beichiogrwydd oherwydd Llwybr Anomaleddau'r Ffetws

Gosod teuluoedd wrth galon gofal profedigaeth, ym mhob rhan o Gymru

Cyflwyniad

Mae'r llwybr hwn yn cefnogi'r gwaith o ddarparu gofal mewn profedigaeth o ansawdd uchel i deuluoedd ar ôl Terfynu Beichiogrwydd oherwydd Anomaleddau'r Ffetws.

- **Mae rhagor o wybodaeth ac adnoddau ar gyfer y llwybr hwn ar gael yma.**
- **Mae gwybodaeth am NBCP Cymru, gan gynnwys pecynnau adnoddau, padlets a phecynnau cymorth ar gael yma.**
- **Mae gwybodaeth ategol ac arweiniad cenedlaethol ar gael yma.**

Cynnwys

Cyflwyniad 2

Terfynu Beichiogrwydd oherwydd Llwybr Anomaleddau'r Ffetws 3

Gofal pan Amheuir bod Anomaledd y Ffetws 3

Pan fydd Anomaledd y Ffetws yn cael ei gadarnhau 5

Anomaledd y ffetws yn ystod Beichiogrwydd Lluosog 7

Cynllunio Gofal Personol 8

Terfyniad Meddygol 10

Terfyniad Llawfeddygol 12

Creu atgofion 14

Ar ôl Terfynu Beichiogrwydd oherwydd Anomaledd y Ffetws (TOPFA) 15

Ymchwiliadau ac Archwiliadau 16

Cofrestru ac Ardystio 18

Angladdau, Claddu ac Amlosgi 19

Ar ôl gadael yr ysbyty 20

Terfynu Beichiogrwydd oherwydd Llwybr Anomaleddau'r Ffetws

Gofal pan Amheuir bod Anomaledd y Ffetws

Pan amheuir anomaledd y ffetws, mae'r gofal yn bwyllog, yn barchus ac yn canolbwyntio ar y rhiant. Mae teuluoedd yn cael eu cefnogi i ddeall beth sy'n digwydd ym mhob cam o'r asesiad, gan gynnwys beth sy'n hysbys, beth sy'n ansicr, a beth allai ddigwydd nesaf. Mae'r gofal yn cael ei gydlynu a'i amseru i sicrhau bod teuluoedd yn teimlo eu bod yn cael yr wybodaeth ddiweddaraf, eu cefnogi a bod rhywun gyda nhw yn ystod cyfnod o sioc ac ansicrwydd dwys.

Os nad yw teuluoedd yn siŵr beth fydd yn digwydd, rhoddir y gofal canlynol heb ragdybiaeth na barn nes bydd unrhyw benderfyniadau'n cael eu gwneud. Mae'n bwysig cydbwyso'r broses o ddarparu gofal ar gyfer galar disgwyliedig posibl ochr yn ochr â'r beichiogrwydd sy'n parhau.

Timau

Mae timau'n gweithio mewn ffordd gydlynol, gan gynnal parhad a chefnogaeth bersonol. Mae staff yn ymwybodol bod teuluoedd yn sylwi ar newidiadau mewn tôn, cyflymder ac ymddygiad, ac yn cyfathrebu'n agored er mwyn osgoi ofn diangen. Dangosir hyn gyda'r canlynol:

- Mae nodiadau meddygol yn cael eu hadolygu a bod unrhyw hanes perthnasol blaenorol yn cael ei nodi.
- Mae iaith yn adlewyrchu dewisiadau'r teulu ei hun (e.e. ffetws neu faban).
- Mae ffeithiau hysbys yn cael eu hegluro wrth iddynt ddod i'r amlwg, eu rhannu'n glir, a hynny cyn gynted â phosibl.
- Os bydd oedi yn y sgan, neu os bydd angen aelod arall o staff, bydd hyn yn cael ei egluro ymlaen llaw.
- Mae cyflwyno staff ychwanegol yn cael ei nodi'n glir, gan gynnwys pwy ydyn nhw a'u rôl.
- Bydd yr angen am ail farn, adolygiad uwch neu atgyfeiriad yn cael ei egluro.
- Mae ansicrwydd yn cael ei gydnabod yn agored, gan gynnwys pryd y gallai rhagor o wybodaeth gymryd amser, a oes angen apwyntiadau ychwanegol, a ble a phryd mae'r rhain yn debygol o ddigwydd.

- Mae teuluoedd yn cael cyfleoedd i ofyn cwestiynau drwy gydol y broses.
- Mae gwybodaeth am gymorth arbenigol gan **ARC** yn cael ei chynnig mewn ffordd amserol a sensitif.

Teuluoedd

Yn ystod y cyfnod hwn, mae teuluoedd yn cael gofal tawel a pharchus sy’n eu helpu i ddeall beth sy’n digwydd a beth fydd yn digwydd nesaf. Byddant:

- Yn teimlo bod eu hanes, gan gynnwys unrhyw brofedigaeth neu golled flaenorol, yn hysbys ac yn cael ei ystyried.
- Yn clywed iaith sy’n adlewyrchu eu dewisiadau eu hunain.
- Yn cael esboniadau clir o’r hyn sy’n hysbys hyd yma, cyn gynted ag y daw gwybodaeth ar gael.
- Yn deall beth sy’n digwydd pan fydd oedi yn y sgan neu pan fydd y sonograffydd yn gadael yr ystafell, a pham mae hyn yn angenrheidiol.
- Yn gwybod pwy yw unrhyw staff ychwanegol, pam eu bod nhw’n cael eu cynnwys, a beth yw eu rôl.
- Yn deall pryd a pham mae angen ail farn, adolygiad uwch neu atgyfeiriad.
- Yn cael eu cefnogi i ddeall ansicrwydd, gan gynnwys pryd y gallai rhagor o wybodaeth gymryd amser, a oes angen apwyntiadau ychwanegol, a ble a phryd y mae’r rhain yn debygol o ddigwydd.
- Yn cael amser a lle i ofyn cwestiynau drwy gydol y broses.
- Yn cael gwybod am gymorth arbenigol, gan gynnwys ARC, a deall sut y gallai’r cymorth hwn eu helpu.
- Yn cael manylion cyswllt brys clir os ydynt yn dychwelyd adref.

Pan fydd Anomaledd y Ffetws yn cael ei gadarnhau

Pan fydd anomaledd y ffetws yn cael ei gadarnhau, bydd yr wybodaeth yn cael ei chyfleu yn glir, yn sensitif ac yn breifat. Mae'r gofal yn cael ei arwain mewn ffordd gydlynol a chyson, gyda'r tîm yn parhau'n gyfrifol am gyfathrebu, esbonio a'r camau nesaf. Mae teuluoedd yn cael eu cefnogi i ddeall beth sydd wedi cael ei gadarnhau, beth sy'n dal yn ansicr, a sut y gallai hyn effeithio ar benderfyniadau, amserlenni a threfniadau gofal.

I rai teuluoedd, ni fydd cymorth mewn profedigaeth yn briodol mwyach, a dylid rhoi gofal iddynt yn unol â'r llwybr priodol.

Timau

Mae gofal clir a chyson ar adeg y cadarnhad yn cael ei ddangos pan:

- Mae'r canfyddiadau sydd wedi'u cadarnhau yn cael eu hegluro'n glir, gan gynnwys unrhyw angen am asesiad pellach neu ail farn.
- Mae'r cyfle i weld y sgrin sganio yn cael ei gynnig, ac mae'r hyn sy'n cael ei ddangos yn cael ei esbonio.
- Mae llun o'r sgan yn cael ei gynnig, ac mae'r hyn y mae'r llun yn ei ddangos yn cael ei egluro'n glir.
- Mae'r fenyw/person sy'n geni yn cael cynnig i'w phartner neu rywun i roi cymorth fod yn bresennol.
- Mae ansicrwydd ac oedi yn cael ei gydnabod, a'r rhesymau drostynt a'r amserlenni disgwyliedig yn cael eu hesbonio.
- Mae'r rhesymau dros unrhyw atgyfeiriad i uned arall neu'r angen i deithio yn cael eu hegluro'n glir.
- Mae gwybodaeth ysgrifenedig yn cael ei rhoi, ac adnoddau ARC yn cael eu rhannu.
- Mae prif gyswllt mewn profedigaeth yn cael ei nodi a'i fanylion cyswllt yn cael eu rhannu.
- Mae teuluoedd yn cael amser i ystyried gwybodaeth ac opsiynau, heb bwysau.
- Mae unrhyw amserlenni cyfreithiol, clinigol neu sy'n gysylltiedig â gwasanaeth yn cael eu hegluro'n glir, gan gynnwys a ydynt yn effeithio ar yr opsiynau sydd ar gael neu leoliad y gofal.

Teuluoedd

Ar y pwynt hwn, mae teuluoedd yn profi dulliau cyfathrebu tawel, preifat, dan arweiniad clir wrth i’r cadarnhad ddigwydd. Mae teuluoedd:

- Yn deall beth sydd wedi cael ei gadarnhau a beth fydd yn digwydd nesaf; gan gynnwys deall canfyddiadau, lle mae angen asesiad pellach neu ail farn, yn ogystal ag a oes angen atgyfeirio i uned arall neu deithio.
- Yn cael gwybodaeth mewn lleoliad preifat sy’n parchu arwyddocâd y foment.
- Yn cael cynnig y cyfle i weld y sgan ac unrhyw luniau a deall beth maen nhw’n ei ddangos.
- Yn teimlo eu bod yn cael cefnogaeth i gael partner neu rywun i’w cefnogi yn bresennol.
- Yn cael gwybod os oes oedi a deall y rhesymau am hynny.
- Yn cael gwybodaeth ysgrifenedig a ffynonellau dibynadwy i gyfeirio atynt ar ôl trafodaethau, gan gynnwys ARC.
- Yn profi dulliau cyfathrebu cyson ar draws gwahanol dimau a gwasanaethau.
- Yn cael amser a lle i ystyried gwybodaeth a dewisiadau, heb bwysau.
- Yn deall unrhyw amserlenni cyfreithiol, clinigol neu gysylltiedig â gwasanaeth a allai effeithio ar eu dewisiadau.
- Yn gwybod bod modd ailedrych ar benderfyniadau a deall yr amserlenni ar gyfer gwneud newidiadau.
- Yn deall pa gymorth ysbrydol neu fugeiliol sydd ar gael iddynt.
- Yn teimlo eu bod yn cael cefnogaeth i ddychwelyd adref yn ddiogel neu fwrw ymlaen â’r camau nesaf y cytunwyd arnynt.

Anomaledd y ffetws yn ystod Beichiogrwydd Lluosog

Pan fydd marwolaeth yn y groth yn digwydd mewn beichiogrwydd lluosog, mae gofal yn cydnabod cymhlethdod galaru un baban neu fwy wrth fwrw ymlaen â beichiogrwydd sy’n parhau. Gall teuluoedd brofi profedigaeth ochr yn ochr â gobaith, pryder a gofynion gofal clinigol parhaus.

Timau

Mae gofal tosturiol a phersonol yn cael ei ddangos pan:

- Mae cymhlethdod emosiynau yn cael ei gydnabod, a phan fydd profedigaeth ochr yn ochr â’r beichiogrwydd sy’n parhau yn cael ei nodi.
- Mae’r iaith yn cael ei defnyddio’n ofalus, a dylid osgoi cyfeiriadau at y baban sy’n goroesi fel ‘canlyniad cadarnhaol’ mewn trafodaethau am golled.
- Mae gwybodaeth glir yn cael ei rhoi am unrhyw fonitro ychwanegol neu apwyntiadau sydd eu hangen ar gyfer y beichiogrwydd sy’n parhau.
- Mae cymorth arbenigol mewn profedigaeth yn cael ei gynnig i deuluoedd sy’n colli mewn beichiogrwydd lluosog, gan gynnwys adnoddau gan **Twins Trust**.
- Mae’r system signalau y cytunwyd arni’n lleol yn cael ei defnyddio i rybuddio staff bod hwn yn feichiogrwydd lluosog gyda cholled.
- Mae cofnodion meddygol yn cael eu hadolygu ac mae systemau signalau’n cael eu deall a’u defnyddio’n gyson.
- Nad oes yn rhaid i deuluoedd esbonio dro ar ôl tro bod un neu fwy o’u babanod wedi marw.

Teuluoedd

Wrth i ofal gydnabod profedigaeth a beichiogrwydd sy’n parhau, mae teuluoedd:

- Yn teimlo bod eu galar yn cael ei gydnabod, hyd yn oed pan fydd un baban neu fwy yn dal yn fyw.
- Yn cael pobl yn siarad â nhw mewn ffyrdd sy’n cydnabod eu colled a’r beichiogrwydd sy’n parhau.
- Yn gallu osgoi esbonio dro ar ôl tro bod un neu fwy o’u babanod wedi marw.
- Yn teimlo’n hyderus bod staff sy’n ymwneud â’u gofal yn deall eu hamgylchiadau ac yn cyfathrebu’n gyson.
- Yn deall y cynllun ar gyfer monitro a gofalu yn ystod y beichiogrwydd sy’n parhau.
- Yn cael cynnig ffynonellau cymorth arbenigol sy’n berthnasol i golli yn ystod beichiogrwydd lluosog.

Cynllunio Gofal Personol

Bydd dewisiadau meddygol a llawfeddygol yn cael eu trafod yn ofalus, yn breifat ac yn eglur yn dilyn diagnosis o anomaledd y ffetws. Mae timau'n cefnogi teuluoedd i ddeall eu dewisiadau, ac maent yn cael gwybodaeth glir a chytbwys am derfyniad meddygol a llawfeddygol. Bydd teuluoedd yn cael cefnogaeth i ddeall bod gan ddewisiadau meddygol a llawfeddygol broffiliau risg tebyg, ac nad yw'r naill opsiwn na'r llall yn gynhenid well ar gyfer iechyd corfforol neu seicolegol.

Mae teuluoedd yn cael gwybodaeth glir a realistig am derfyniad meddygol a llawfeddygol, gan gynnwys:

- Beth mae pob triniaeth yn ei olygu,
- Lle bydd y gofal yn digwydd,
- Pwy fydd yn bresennol ac a fydd cleifion eraill gerllaw,
- Risgiau posibl, cymhlethdodau posibl, hyd disgwyliedig yr arhosiad a'r broses wella,
- Sut y gallai'r dull a ddewiswyd effeithio ar opsiynau ar gyfer Archwiliad Post-mortem a chreu atgofion
- Gwybodaeth gan **ARC** yn ogystal â gwasanaethau cymorth seicolegol.

Timau

Mae timau'n cefnogi penderfyniadau gwybodus ac yn datblygu neu'n adolygu cynlluniau gofal personol mewn ffordd amserol ac ystyriol. Dangosir hyn gyda'r canlynol:

- Mae cyswllt allweddol mewn profedigaeth yn cael ei nodi ar y cynllun gofal personol.
- Mae'r cynllun gofal personol yn cael ei ailystyried a'i ddiweddaru, a phan fydd yn glinigol ddiogel, bydd dewisiadau ar gyfer man gofal yn cael eu trafod.
- Mae dewisiadau rheoli poen, gan gynnwys analgesia, yn cael eu trafod yn rhagweithiol ac mae dewisiadau'n cael eu cofnodi.
- Mae trefniadau cyfathrebu, gan gynnwys pwy fydd yn arwain trafodaethau, yn cael eu cofnodi.
- Mae dewisiadau i greu atgofion yn cael eu trafod, eu cofnodi, ac mae teuluoedd yn gwybod y gallant newid eu meddwl.
- Mae anghenion cymorth ysbrydol, ffydd neu fugeiliol yn cael eu nodi a'u cofnodi.
- Pan fydd y fenyw/y sawl sy'n rhoi genedigaeth yn dychwelyd adref, bydd manylion cyswllt mewn argyfwng a chyngor clir ynghylch pryd i ofyn am help yn cael eu darparu.
- Mae cynlluniau ar waith i ddychwelyd i'r ysbyty, gan gynnwys trefniadau mynediad eraill.

Teuluoedd

Mae teuluoedd yn cael gohebiaeth glir a chydlynol am eu dewisiadau, beth i'w ddisgwyl nesaf, a phwy sy'n eu cefnogi, ac:

- Yn gwybod pwy yw eu prif gyswllt mewn profedigaeth a sut mae cysylltu â nhw.
- Yn teimlo bod ganddynt wybodaeth am eu dewisiadau a'u bod yn cael eu cefnogi i wneud penderfyniadau ar gyflymder sy'n addas iddyn nhw.
- Yn deall beth fydd yn digwydd yn ystod pob proses, gan gynnwys lle gallai cynlluniau newid.
- Yn cael gwybodaeth onest a sensitif am beth i'w ddisgwyl, gan gynnwys sut bydd yr olion yn edrych.
- Yn cael cyfle i adolygu neu ddatblygu cynllun gofal personol sy'n cynnwys creu atgofion.
- Yn deall y dewisiadau rheoli poen sydd ar gael ac yn teimlo eu bod yn gallu trafod dewisiadau a holi cwestiynau.
- Yn gwybod â phwy i gysylltu a sut i gael cymorth os ydynt yn dychwelyd adref cyn y driniaeth.

Terfyniad Meddygol

Mae terfynu beichiogrwydd yn feddygol yn cael ei gefnogi drwy ofal tosturiol, cydlynol, sy'n cydnabod gofynion corfforol ac emosiynol ysgogi a geni yn dilyn anomaledd y ffetws.

Timau

Cyn ysgogi, mae gofal tosturiol yn cael ei ddangos pan:

- Mae'r staff sy'n darparu gofal yn wybodus ac yn cyfathrebu'n sensitif gan ddefnyddio iaith briodol mewn amgylchedd preifat a diogel.
- Mae dewisiadau rheoli poen, gan gynnwys analgesia, yn cael eu trafod ac mae dewisiadau'n cael eu cofnodi.
- Mae'r posibilrwydd o **arwyddion bywyd** yn cael ei drafod yn sensitif.
- Mae teuluoedd yn cael gwybod am yr ymddangosiad tebygol.
- Lle bo'n briodol yn glinigol, mae tîm meddygaeth y ffetws yn trafod yr opsiwn o ffetwsladdiad.
- Mae gwybodaeth am beth i'w ddisgwyl ar ôl genedigaeth yn cael ei rhannu, gan gynnwys gwaedu, poen, ymatebion emosiynol, a phwy i gysylltu â nhw gyda phryderon.
- Mae cyswllt allweddol a enwir yn cael ei nodi ac mae manylion cyswllt yn cael eu rhannu, gan gynnwys gwybodaeth gyswllt mewn argyfwng.
- Mae cefnogaeth ysbrydol neu fugeiliol yn cael ei chynnig, ogystal â gwybodaeth am sefydliadau cymorth a **chefnogaeth arbenigol gan ARC**.
- Pan fydd y fenyw/sawl sy'n geni yn gadael yr ysbyty cyn yr enedigaeth, cytunir ar gynlluniau ar gyfer dychwelyd a chaiff y trefniadau teithio eu gwirio.

Yn ystod yr esgor a'r enedigaeth yn dilyn ysgogiad meddygol, dangosir gofal tosturiol pan:

- Mae'r staff sy'n ymwneud â'i gofal yn gwybod ei chynllun geni a'i dewisiadau.
- Mae dilyniant mewn gofal yn cael ei flaenoriaethu, a phan fydd staff yn newid, mae cyflwyniadau'n cael eu gwneud yn glir ac yn sensitif.
- Mae'r broses drosglwyddo'n digwydd mewn ffordd dawel a pharchus, gydag ymwybyddiaeth o amgylchiadau'r teulu.
- Mae'r fenyw/sawl sy'n geni yn cael cefnogaeth i sicrhau bod partner neu rywun i'w chefnogi'n bresennol.
- Mae marciwr y cytunwyd arno'n lleol yn cael cydsyniad ac yn cael ei ddefnyddio.

Teuluoedd

Yn ystod yr esgoriad a'r enedigaeth yn dilyn terfyniad meddygol, mae teuluoedd:

- Yn teimlo bod rhywun yn gofalu amdanynt mewn amgylchedd tawel, preifat a pharchus.
- Yn teimlo bod pobl yn siarad â nhw mewn ffordd sensitif a thosturiol.
- Yn deall beth sy'n digwydd a beth i'w ddisgwyl nesaf.
- Yn teimlo'n hyderus bod eu cynllun gofal a'u dewisiadau yn hysbys ac yn cael eu parchu.
- Yn teimlo eu bod yn cael eu cefnogi i reoli poen, gyda'u dewisiadau'n cael eu cydnabod.
- Yn barod ar gyfer yr ymddangosiad posibl ac unrhyw arwyddion o fywyd.
- Yn teimlo eu bod yn cael cefnogaeth i gael partner neu rywun i'w cefnogi yn bresennol.
- Yn profi dilyniant mewn gofal, hyd yn oed pan fydd staff yn newid.
- Yn cael eu cyflwyno i staff mewn ffordd glir a sensitif.
- Yn deall pryd y bydd marcwyr y cytunwyd arnynt yn lleol yn cael eu defnyddio.
- Yn cael eu cefnogi i greu atgofion.
- Yn teimlo eu bod yn cael cefnogaeth a rhywun gyda nhw drwy brofiad dwys yn emosiynol.

Terfyniad Llawfeddygol

Mae terfynu beichiogrwydd gyda llawdriniaeth yn cael ei gefnogi drwy ofal clir, cydlynol a thosturiol sy'n cydnabod effaith gorfforol ac emosiynol y driniaeth a'i chanlyniadau.

Timau

Cyn y driniaeth, caiff gofal tosturiol ei ddangos pan:

- Mae teuluoedd yn cael gwybod ble bydd y driniaeth yn cael ei chynnal, beth i'w ddisgwyl, a phwy fydd yn rhan o'u gofal.
- Eglurir bod y driniaeth yn cael ei chynnal dan anesthetig cyffredinol/ tawelydd.
- Mae'r holl staff sy'n rhan o'r broses cyn, yn ystod ac ar ôl y driniaeth yn ymwybodol o gyflwr y baban/ffetws ac yn defnyddio iaith sensitif a phriodol.
- Mae teuluoedd yn cael gwybod, yn dilyn rheolaeth lawfeddygol, efallai na fydd yn bosibl gweld na dal eu baban yn y ffordd y gallent fod wedi'i disgwyl.
- Mae teuluoedd yn cael gwybod nad yw Archwiliad Post-mortem llawn yn bosibl ar ôl rheolaeth lawfeddygol, ac y gallai rhai ymchwiliadau, fel profion genetig, fod ar gael o hyd.
- Mae cymorth yn cael ei gynnig i ystyried creu atgofion, cofroddion ac amser gyda'i gilydd lle bo hynny'n briodol.
- Mae teuluoedd yn dymuno mynd ag olion eu baban neu feichiogrwydd adref gyda nhw, caiff hyn ei hwyluso mewn modd sensitif yn unol â pholisi'r Bwrdd Iechyd.
- Mae gwybodaeth am sefydliadau cymorth profedigaeth yn cael ei rhannu, gan gynnwys **cymorth arbenigol gan ARC.**
- Mae'r opsiwn o ychwanegu rhybudd clinigol neu farciwr at nodiadau'r fenyw/sawl sy'n geni yn cael ei drafod.
- Mae'r cynllun gofal y cytunwyd arno, gan gynnwys trefniadau dilyniant a'r cyswllt allweddol penodol, yn cael ei gofnodi yn y cofnod mamolaeth.
- Mae trefniadau'n cael eu gwirio i sicrhau bod y teulu'n gallu dychwelyd adref yn ddiogel.

Ar ôl y driniaeth, caiff gofal tosturiol ei ddangos pan:

- Mae staff yn cyfathrebu mewn modd sensitif a chyson.
- Mae teuluoedd yn cael eu cefnogi i gael gafael ar ofal a chymorth dilynol y cytunwyd arnynt.
- Mae manylion cyswllt parhaus yn cael eu cadarnhau.

Teuluoedd

Cyn ac ar ôl y driniaeth, mae teuluoedd:

- Yn cael gofal mewn amgylchedd preifat a phriodol gyda phobl yn cyfathrebu â nhw mewn modd sensitif a chyson.
- Yn deall efallai na fydd yn bosibl creu atgofion fel y byddant wedi'i ddisgwyl o bosibl.
- Yn cael cymorth i ystyried creu atgofion, cofroddion ac amser gyda'i gilydd lle bo hynny'n briodol.
- Yn deall nad yw Archwiliad Post-mortem llawn yn bosibl ar ôl rheolaeth lawfeddygol, ac yn gwybod y gallai rhai ymchwiliadau fod ar gael o hyd.
- Yn cael gwybodaeth am sefydliadau cymorth mewn profedigaeth, gan gynnwys ARC.
- Yn teimlo'n hyderus bod eu cynllun gofal a'u trefniadau dilyniant yn cael eu cofnodi'n glir a'u rhannu rhwng staff
- Wedi cytuno ar drefniadau ar gyfer dychwelyd adref yn ddiogel.
- Yn gwybod pa ofal a chymorth dilynol sydd ar gael.

Creu atgofion

Mae creu atgofion yn cael ei gydnabod fel rhan bwysig o ofal i lawer o deuluoedd yn dilyn y farwolaeth, er bod dewisiadau'n amrywio. Efallai y bydd teuluoedd yn teimlo'n ansicr o ran yr hyn sy'n teimlo'n iawn ar hyn o bryd. Mae staff yn darparu cymorth tawel, sensitif ac unigol, gan gynnig dewisiadau heb bwysau na rhagdybiaeth. Mae gofal yn cael ei ddarparu mewn ffordd sy'n cefnogi urddas, dewis ac amser.

Timau

Darperir cymorth personol, sensitif, i greu atgofion pan:

- Mae staff yn esbonio dewisiadau creu atgofion yn glir ac yn dyner, heb ragdybiaeth na phwysau.
- Mae teuluoedd yn cael amser i ystyried opsiynau a newid eu meddyliau.
- Mae gwybodaeth am yr hyn y byddant yn ei weld o bosibl yn cael ei rhannu'n sensitif.
- Mae'r staff yn gyfarwydd ag adnoddau creu atgofion sy'n cael eu defnyddio'n lleol.
- Mae gwybodaeth lafar ac ysgrifenedig yn cael ei rhannu am dreulio amser y tu allan i amgylchedd yr ysbyty, gan gynnwys canllawiau a dewisiadau lleol, a chaiff hyn ei hwyluso mewn ffordd urddasol a thosturiol.
- Mae creu atgofion yn adlewyrchu dewisiadau teuluoedd, gan gynnwys iaith, beichiogrwydd, rhywedd, diwylliant, crefydd a chredoau personol.
- Mewn beichiogrwydd lluosog, mae cymorth i greu atgofion yn adlewyrchu'r golled a'r beichiogrwydd sy'n parhau, gyda gofal cydlynol ar draws timau.

Teuluoedd

Wrth i staff esbonio'n glir a chefnogi dewisiadau creu atgofion, bydd teuluoedd:

- Yn cael amser a lle i ystyried sut maen nhw'n dymuno nodi a chofio eu baban neu eu beichiogrwydd.
- Yn cael eu cefnogi i ddeall y dewisiadau sydd ar gael iddynt, heb bwysau i benderfynu.
- Yn cael gwybodaeth glir a sensitif am beth i'w ddisgwyl, gan gynnwys sut y gall creu atgofion effeithio ar ymddangosiad.
- Yn cael gofal sy'n parchu dewisiadau diwylliannol, ysbrydol a phersonol.
- Yn dawel eu meddwl y gallant newid eu meddwl am benderfyniadau i greu atgofion ar unrhyw adeg.
- Yn gweld eu dymuniadau'n cael eu hadlewyrchu yn y gofal a ddarperir.
- Yn gwybod bod cymorth ar gael i frodyr a chwiorydd a'r teulu ehangach.

Ar ôl Terfynu Beichiogrwydd oherwydd Anomaledd y Ffetws (TOPFA)

Ar ôl TOPFA, mae gofal yn cael ei arwain a'i gydlynu mewn ffordd amlwg. Bydd teuluoedd yn cael eu cefnogi i ddeall ymchwiliadau, Archwiliad Post-mortem a threfniadau dilynol, gan gynnwys pwy sy'n arwain trafodaethau a beth fydd yn digwydd nesaf. Bydd gwybodaeth yn cael ei rhannu'n breifat, ar gyflymder maen nhw'n gallu delio ag ef, gyda chrynodebau ysgrifenedig yn cael eu darparu i gefnogi dealltwriaeth a lleihau dryswch.

Timau

Mae gofal sy'n cael ei gydlynu, ei gyfleu'n glir a'i reoli ar ôl TOPFA yn cael ei ddangos pan:

- Mae canllawiau lleol ar waith sy'n nodi'n glir pwy sy'n arwain trafodaethau am ymchwiliadau a phrosesau dilynol.
- Mae digon o amser yn cael ei neilltuo ar gyfer trafodaethau, sy'n cael eu cynnal mewn lleoliad tawel a phreifat.
- Mae gwybodaeth gymhleth yn cael ei hegluro'n glir ac ar gyflymder y mae teuluoedd yn gallu delio ag ef, ac mae rhywun yn gwneud yn siŵr eu bod yn deall gan ddefnyddio dulliau cyfathrebu cydnabyddedig.
- Mae crynodeb ysgrifenedig o'r prosesau y cytunwyd arnynt a'r dogfennau gofynnol yn cael eu darparu.
- Mae angen trosglwyddo Archwiliadau Post-mortem i ysbyty arall, yng Nghymru neu'r tu allan iddi, caiff hyn ei egluro'n glir, gan gynnwys yr amserlenni disgwyliedig.

Teuluoedd

Mae teuluoedd yn cael gofal sy'n lleihau dryswch ac yn cefnogi dealltwriaeth. Maent:

- Yn gwybod pwy sy'n arwain trafodaethau ac yn teimlo eu bod yn cael eu cefnogi o ran dilyniant mewn gofal.
- Yn cael digon o amser i drafod ymchwiliadau a'r camau nesaf mewn lleoliad preifat.
- Yn cael gwybodaeth ar gyflymder maen nhw'n gallu delio ag ef ac yn teimlo eu bod yn gallu gofyn cwestiynau.
- Yn cael eu holi a ydynt yn deall beth sy'n digwydd a beth fydd yn digwydd nesaf.
- Yn cael gwybodaeth ysgrifenedig i'w cefnogi i ddilyn y prosesau gofynnol.

Ymchwiliadau ac Archwiliadau

Bydd archwiliadau ac ymchwiliadau yn cael eu cynnig i gefnogi dealltwriaeth teuluoedd o anomaledd y ffetws ac unrhyw oblygiadau ar gyfer beichiogrwydd yn y dyfodol. Mae trafodaethau'n cael eu cynnal yn sensitif, gan gydnabod y gallai rhai teuluoedd fod wedi cael nifer o ymchwiliadau eisoes ac y gallai trafodaeth bellach beri gofid iddynt. Bydd gwybodaeth glir, onest am yr hyn y gellir ei gynnig yn cael ei rhannu, ac unrhyw gyfyngiadau.

Histology

Timau

Mae timau sy'n darparu gofal yn rhoi gwybodaeth glir a gonest am yr hyn sy'n cael ei argymell, beth sy'n ddewisol, y cyfyngiadau, a'r amserlen pan fyddant yn egluro:

- Ei bod yn gyffredin cynnal archwiliad histolegol a faint o amser y gall hyn ei gymryd.
- Pan fydd archwiliad histolegol o'r beichiogrwydd neu'r brych yn cael ei argymell, bydd hyn yn cael ei egluro i'r teulu ynghyd ag unrhyw gyfyngiadau ar yr archwiliad.
- Efallai na fydd yr archwiliad hwn yn darparu gwybodaeth am achos posibl am y farwolaeth.
- Efallai y bydd ymchwiliadau eraill yn cael eu cynnal, fel profion gwaed a geneteg.

Teuluoedd

Mae teuluoedd yn cael gofal clir a gonest pan fyddant yn gwybod:

- Bod histoleg yn arfer cyffredin ac mai eu dewis nhw yw ei chynnal ai peidio.
- Sut a phryd y maent yn debygol o gael canlyniadau.
- Pa ymchwiliadau eraill y gellir eu cynnal.

Archwiliad Post-mortem

Timau

Dangosir ymarfer clir a sensitif pan:

- Mae caniatâd post-mortem yn cael ei roi i aelod o staff sydd wedi'i hyfforddi a'i gofrestru i gael **caniatâd**.
- Mae pwrpas, proses a chyfyngiadau Archwiliadau Post-mortem yn cael eu hegluro'n glir ac yn sensitif.
- Mae'r archwiliad yn cael ei gynnal mewn ysbyty arall, gan gynnwys y tu allan i Gymru, caiff hyn ei egluro'n glir ynghyd â'r rhesymau a'r amserlenni disgwyliedig.
- Mae trefniadau cludo a thrin yn cael eu disgrifio'n glir, gan gynnwys pwy sy'n gyfrifol, gyda sicrwydd bod y gofal yn barchus ac yn urddasol.
- Mae amserlenni tebygol ar gyfer dychwelyd corff y baban neu olion y beichiogrwydd yn cael eu trafod, a phryd bydd y canlyniadau ar gael.
- Mae cyswllt penodol yn cael ei nodi i gydlynu'r gwaith o gyfleu canlyniadau.
- Mae eitemau personol yn mynd gyda'r archwiliad, bydd teuluoedd yn cael eu sicrhau bod eitemau'n cael eu trin yn ofalus a'u dychwelyd lle bynnag y bo modd, er na ellir gwarantu hyn.
- Mae teuluoedd yn cael eu cyfeirio at yr adnoddau gwybodaeth sydd ar gael i gefnogi dealltwriaeth o gydsyniad post-mortem.

Teuluoedd

Mae teuluoedd yn cael gofal diogel, clir a gwybodus pan fyddant:

- Yn cael esboniadau clir ynghylch pam y gallai post-mortem gael ei argymell.
- Yn deall pwy fydd yn nodi cydsyniad a sut bydd y broses yn cael ei chynnal, gan gynnwys y pwrpas ac unrhyw gyfyngiadau.
- Yn cael gwybod os bydd corff eu baban neu olion eu beichiogrwydd yn cael ei drosglwyddo ac yn deall pam.
- Yn teimlo'n dawel eu meddwl ynghylch sut y bydd eu baban neu olion eu beichiogrwydd yn cael gofal wrth iddynt gael eu cludo a'u harchwilio.
- Yn deall yr amserlen debygol ar gyfer dychwelyd eu baban neu olion eu beichiogrwydd ac o ran cael y canlyniad.
- Yn gwybod â phwy i gysylltu ynghylch camau dilynol a chanlyniadau.

Cofrestru ac Ardystio

Mae'r trefniadau ar gyfer cofrestru ac ardystio yn amrywio yn dibynnu ar y cyfnod beichiogrwydd ac amgylchiadau'r farwolaeth neu'r golled. Mae gofal ar y cam hwn yn cael ei gydlynu a'i gyfleu'n glir, gan gydnabod bod y prosesau hyn yn digwydd ochr yn ochr â galar acíwt.

Timau

Bydd cefnogaeth sensitif a chywir yn cael ei rhoi o ran cofrestru ac ardystio pan:

- Mae timau'n egluro prosesau cofrestru ac ardystio'n glir ac yn sensitif, yn unol â chyfnod y beichiogrwydd a'r amgylchiadau.
- Mae trafodaethau yn cael eu cynnal mewn lleoliad preifat, gyda digon o amser i holi cwestiynau.
- Mae gwybodaeth ysgrifenedig yn cael ei rhoi i gefnogi teuluoedd i lywio drwy'r prosesau cofrestru ac ardystio.
- Mae teuluoedd yn cael cynnig tystysgrifau sy'n nodi colledion cyn 24 wythnos gan The Miscarriage Association, The Ectopic Pregnancy Trust a Sands.
- Mae'r cyfrifoldeb dros arwain trafodaethau yn glir, gyda chysondeb lle bynnag y bo modd.

Teuluoedd

O ganlyniad i'r gefnogaeth hon, mae teuluoedd:

- Yn deall pa gofrestriad neu ardystiad sydd ei angen yn eu hamgylchiadau nhw.
- Yn gwybod pwy sy'n eu cefnogi gyda'r prosesau hyn a phwy i gysylltu â nhw i ofyn cwestiynau.
- Yn cael gwybodaeth ar gyflymder maent yn gallu delio ag ef, mewn lleoliad preifat a pharchus.
- Yn teimlo eu bod yn cael eu cefnogi i lywio'r broses gofrestru ac ardystio ochr yn ochr â'u galar.
- Yn cael mynediad at wybodaeth ysgrifenedig i gyfeirio ati ar ôl trafodaethau.

Angladdau, Claddu ac Amlosgi

Mae'r trefniadau hyn yn rhan o'r prosesau yn dilyn marwolaeth, er nad oes gofyniad cyfreithiol ar gyfer angladdau, claddu nac amlosgi o dan 24 wythnos o feichiogrwydd. I deuluoedd, mae'r penderfyniadau hyn yn cael eu gwneud yn ystod cyfnod sy'n arwyddocaol yn emosiynol ac efallai y byddant yn teimlo eu bod yn anodd eu trafod. Mae staff yn tywys teuluoedd drwy'r dewisiadau sydd ar gael iddynt a'r amserlenni, gan ddarparu gwybodaeth glir a chaniatáu amser iddynt feddwl. Mae teuluoedd yn cael gofal sy'n cefnogi dewis ar sail gwybodaeth ac sy'n parchu sut a phryd mae penderfyniadau'n cael eu gwneud.

Timau

Bydd cefnogaeth sensitif a gwybodus ynghylch y trefniadau hyn yn cael ei chynnig pan:

- Mae gan staff fynediad at adnoddau gwybodaeth cyfredol i gefnogi trafodaethau am gladdu ac amlosgi.
- Mae teuluoedd yn cael amser i ystyried pob opsiwn, gan gynnwys y cyfle i feddwl gartref cyn cadarnhau penderfyniad.
- Mae penderfyniadau, gan gynnwys pan fydd gwybodaeth yn cael ei gwrthod neu pan na fydd penderfyniad yn cael ei wneud, yn cael eu cofnodi'n glir yn y cofnod mamolaeth.
- Mae rhagdybiaethau'n cael eu hosgoi, gan gynnwys y rhai sy'n seiliedig ar gyfnod beichiogrwydd, diwylliant, crefydd neu gredoau personol.
- Mae atgyfeiriad at ofal ysbrydol neu fugeiliol yn cael ei gynnig, wedi'i arwain gan ddewisiadau'r teulu.

Mae'r wybodaeth lafar ac ysgrifenedig fydd yn cael ei rhannu â theuluoedd yn cynnwys:

- Dewisiadau claddu neu amlosgi wedi'u trefnu gan yr ysbyty ac unrhyw gostau cysylltiedig.
- Y broses ar gyfer dewis trefniadau preifat, gan gynnwys manylion trefnwyr angladdau lleol.
- Esboniad clir y gall rhai trefnwyr angladdau ddarparu gwasanaethau sylfaenol yn ddi-dâl, tra gallai gwasanaethau ychwanegol arwain at gostau.
- Amserlenni ar gyfer gwneud penderfyniadau a'u cyfleu, gan gynnwys proses yr ysbyty os na chaiff penderfyniad ei gyfleu.
- Gwybodaeth am ofynion claddu neu amlosgi brys lle mae'r rhain yn codi am resymau clinigol neu gyfreithiol.

Teuluoedd

Wrth i staff esbonio a chefnogi trefniadau, mae teuluoedd:

- Yn deall yr opsiynau sydd ar gael iddynt ar gyfer claddu neu amlosgi.
- Yn teimlo bod ganddynt ddigon o amser cyn cadarnhau penderfyniadau.
- Yn deall yr hyn y gall yr ysbyty ei drefnu a'r hyn y gallant ddewis ei drefnu eu hunain.
- Yn cael gwybodaeth glir am gostau ac amserlenni.
- Yn teimlo bod eu dewisiadau diwylliannol, crefyddol a phersonol yn cael eu parchu.
- Yn gwybod ble i gael gafael ar ragor o gymorth os oes angen help arnynt i wneud penderfyniadau.

Ar ôl gadael yr ysbyty

Mae'r Gofal mewn Profedigaeth yn parhau wrth baratoi i adael yr ysbyty a dychwelyd adref. Mae gwybodaeth yn cael ei chydlynu a'i chyfleu'n glir i gefnogi teuluoedd wrth wella'n gorfforol a delio â galar acíwt.

Timau

Cyn rhyddhau, mae gofal yn cael ei ddangos pan:

- Mae gwybodaeth glir yn cael ei rhoi i deuluoedd am boen barhaus, gwaedu a newidiadau corfforol ôl-enedigol, gan gynnwys pryd a sut i ofyn am gyngor meddygol.
- Mae llaethiad yn cael ei drafod yn sensitif, gan gynnwys ataliad, gwasgiad neu roi yn dibynnu ar y cyfnod beichiogrwydd a dewis y fenyw/sawl sy'n rhoi genedigaeth.
- Mae archwiliadau corfforol ôl-enedigol ac apwyntiad(au) dilynol clinigol yn cael eu cynnig.
- Mae manylion y gofal dilynol yn cael eu hegluro'n glir, gan gynnwys yr amseriad, y lleoliad a phwy gaiff fod yn bresennol.
- Mae'r cymorth seicolegol ac emosiynol sydd ar gael drwy wasanaethau amenedigol, gofal sylfaenol a sefydliadau trydydd sector yn cael ei egluro.
- Mae gwybodaeth am reoli gohebiaeth sy'n ymwneud â babanod yn cael ei rhannu, gan gynnwys dewisiadau cynlluniau postio cenedlaethol.
- Mae'r holl drafodaethau, penderfyniadau a chynlluniau y cytunwyd arnynt yn cael eu cofnodi'n glir yn y cofnod meddygol.

Teuluoedd

Wrth i drefniadau dilynol gael eu hegluro, eu cydlynu a'u hailystyried gan staff, bydd teuluoedd:

- Yn gwybod pwy fydd yn cysylltu â nhw gyda chanlyniadau unrhyw adolygiadau ac ymchwiliadau.
- Yn gwybod sut i drefnu ôl-drafodaeth a'r broses ar gyfer rhoi adborth, cyfleu pryderon neu gwynion.
- Yn cael gwybodaeth am eu symptomau corfforol, eu proses wella a sut i gael gafael ar ofal parhaus.
- Yn gwybod pa wasanaethau cymorth seicolegol ac emosiynol sydd ar gael iddynt.
- Yn cael gwybodaeth am fudiadau cefnogi lleol a chenedlaethol.
- Yn cael gwybodaeth am reoli gohebiaeth sy'n ymwneud â babanod.

GIG CYMRU NHS WALES

Perfformiad a Gwella

Performance and Improvement